

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการรับรองและการควบคุมการประกอบธุรกิจให้เช่าที่พักอาศัยระยะสั้นผ่านทางเครือข่ายสารสนเทศ (AIR BED AND BREAKFAST: AirBNB) ในประเทศไทย
คำสำคัญ	การเช่าที่พัก/การเช่าที่พักผ่านทางเครือข่ายสารสนเทศ (AirBNB)/กฎหมายโรงแรม/ธุรกิจโรงแรม
นักศึกษา	ศินัฐชา จันทร์เกษม
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.ตรีเพชร จิตรมहीมา
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2564

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจให้เช่าที่พักอาศัยระยะสั้นผ่านทางเครือข่ายสารสนเทศ (AIR BED AND BREAKFAST: AirBNB) ซึ่งจากการศึกษาพบว่าในประเทศไทยมีกฎหมายสำหรับการรับรองและการควบคุมการประกอบธุรกิจบริการสถานที่พักที่มีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจ เพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวหรือพักอาศัยในระยะสั้น โดยมีค่าตอบแทนคือ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 (Hotel Act B.E. 2547 (2004)) อันเป็นกฎหมายที่ใช้สำหรับการรับรองและการควบคุมธุรกิจโรงแรม (Acceptance and Control of Hotel Business) ซึ่งกำหนดลักษณะและประเภทของโรงแรม แต่โดยเหตุที่มีการพัฒนาด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ธุรกิจให้เช่าที่พักอาศัยระยะสั้นเกิดการพัฒนารูปแบบใหม่ในรูปแบบใหม่ที่กลุ่มนักท่องเที่ยวใช้บริการเรียกธุรกิจดังกล่าวตามชื่อที่อยู่บนระบบการค้นหาและเข้าถึงข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต (Search and Access for Data on Internet) ซึ่งเป็นสื่อกลางเชื่อมต่อผ่านทางระบบออนไลน์ในการให้บริการที่มีชื่อว่า AirBNB โดยนักท่องเที่ยวสามารถค้นหาที่พักผ่านระบบการค้นหาและสามารถเข้าถึงข้อมูลโดยอาศัยเว็บไซต์หรือโปรแกรมบนโทรศัพท์มือถือที่แสดงการจัดหาที่พักของ AirBNB ลักษณะการนำที่พักออกให้เช่าผ่านทาง AirBNB จึงเป็นการดำเนินธุรกิจที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับธุรกิจโรงแรม ซึ่งการจะประกอบธุรกิจโรงแรมได้ก็ต่อเมื่อได้ดำเนินการตามขั้นตอน วิธีการ และมาตรฐานตามที่

กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 แต่โดยสภาพแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจให้เช่าที่พักอาศัยผ่านทาง AirBNB มิได้มีเจตนาที่จะประกอบธุรกิจโรงแรม การนำที่พักออกให้เช่าผ่าน AirBNB จึงเป็นการนำออกให้เช่ารายวันที่อาจถือเป็นการหลีกเลี่ยงการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยโรงแรม (Law on Hotel) ซึ่งการประกอบธุรกิจ AirBNB ส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายควบคุมการประกอบธุรกิจ AirBNB ดังกล่าว พิจารณาแล้ว จึงเห็นสมควรที่จะค้นหาวิธีการทางกฎหมาย (Legal Method) ในการควบคุมผู้ประกอบธุรกิจให้เช่าที่พักผ่านทาง AirBNB อยู่ในระบบ และเมื่อผู้ให้บริการเหล่านี้อยู่ในระบบแล้ว สิ่งก็ตามมาคือ ภาษีอากร (Taxation) ที่รัฐจะได้รับจากการประกอบธุรกิจดังกล่าว รวมทั้งสภาพธุรกิจและเศรษฐกิจต่าง ๆ ในประเทศอาจได้รับผลดีด้วย

ผู้เขียนได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจ AirBNB ของสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และเครือรัฐออสเตรเลียแล้วพบว่า ในประเทศเหล่านี้ยอมรับให้สามารถประกอบธุรกิจในลักษณะของ AirBNB ได้ เพียงแต่ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้การประกอบธุรกิจให้เช่าที่พักอาศัยระยะสั้นผ่านทางเครือข่ายสารสนเทศ (AirBNB) ในประเทศไทยมีมาตรฐาน ช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจ และมีการจัดระเบียบรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้พักอาศัยที่ดียิ่งขึ้น จึงเห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ประกอบธุรกิจให้เช่าที่พักอาศัยระยะสั้นผ่านทางเครือข่ายสารสนเทศ (AirBNB) ในประเทศไทย โดยกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้อง และเป็นไปตามสภาพการณ์แห่งการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศ

สารนิพนธ์นี้จึงมีข้อสรุปและความเห็นทางวิชาการ โดยเสนอให้มีการตรากฎหมายฉบับใหม่ขึ้นคือ ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบธุรกิจให้เช่าที่พักอาศัยระยะสั้นผ่านทางเครือข่ายสารสนเทศ พ.ศ. โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยโรงแรมตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 มาเป็นแนวทางในการจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยกำหนดสาระสำคัญให้ต้องมีการขออนุญาตและได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนก่อนจึงจะประกอบธุรกิจได้ ทั้งเห็นควรให้มีการกำหนดคุณสมบัติและหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจในลักษณะนี้ไว้ด้วย ซึ่งการตรากฎหมายดังกล่าวขึ้นใช้บังคับอาจเป็นผลดีต่อภาครัฐ (Public Sector) และภาคเอกชน (Private Sector) โดยจะส่งผลต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และยังช่วยให้การประกอบธุรกิจการให้เช่าที่พักอาศัยระยะสั้นผ่านทางเครือข่าย

สารสนเทศ (AirBNB) ในประเทศไทยมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการโรงแรมที่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยโรงแรมอีกด้วย